

Powiatowy Ośrodek Poradnictwa
Psychologiczno-Pedagogicznego
i Doradztwa Metodycznego
w Polkowicach

BIULETYN

Powiatowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Polkowicach

Nr **16** – Lipiec 2016

W numerze między innymi:

- ◆ „Rodzice blisko szkoły”
- ◆ „Guzik tu, guzik tam, Ty go nie masz, a ja mam”
Projekt Edukacyjny: nagroda – uśmiech – motywacja
- ◆ „Easter games and traditions...” w Szkole Podstawowej nr 2
w Polkowicach
- ◆ „MediBalance Pro.” Diagnoza i trening funkcji
sensomotorycznych z interfejsem do ćwiczeń z feedbackiem

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo

Mamy zaszczyt oddać kolejny – już szesnasty – numer naszego biuletynu. Teksty w nim publikowane kierujemy do wszystkich, dla których ważna jest edukacja. Nasze zamierzenie to nie tylko informowanie o działaniach PODM w Polkowicach, ale również o dokonaniach nauczycieli wraz z ich uczniami, a także dzielenie się sprawdzonymi pomysłami na praktyczne rozwiązania w codziennej pracy pedagogicznej czy propagowanie innowacji. Na łamach biuletynu zagościły publikacje, których Autorzy chętnie opisują przedsięwzięcia i prezentują własne opracowania metodyczne. W kolejnych numerach można też wyrazić opinie o aktualnościach w oświacie, literaturze, kulturze. Liczymy na owocną współpracę z Państwem i zachęcamy do publikowania.

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za zawartość merytoryczną publikacji. Nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywanie ich własnymi tytułami.

Z wyrazami szacunku

Redakcja

TO SIĘ WYDARZYŁO

VIII Powiatowy Konkurs Czytelniczy

„Czekanie na to, co ofiaruje im krzesło, przypominało otwieranie urodzinowych prezentów.
Zawsze mogła być cudowna niespodzianka albo wielkie rozczarowanie.”

(A. Maleszka „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło”)

Dnia 27.04.2016r. w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Radwanicach odbył się VIII Powiatowy Konkurs Czytelniczy. Organizatorami już po raz piąty były Zespół Szkolno – Przedszkolny i Gminna Biblioteka Publiczna w Radwanicach. Patronat nad konkursem sprawował Powiatowy Ośrodek Poradnictwa Psychologicznego – Pedagogicznego i Doradztwa Metodycznego w Polkowicach. W tym roku zmagania uczestników poświęcone były książce Andrzeja Maleszki „Magiczne drzewo. Czerwone krzesło” oraz jego adaptacji filmowej.

W szranki stanęło 9 drużyn z powiatu polkowickiego. Rywalizacja stała się bardzo zacięta, uczestnicy wykazali się doskonałą znajomością zarówno książki jak i filmu. Zadania były bardzo różnorodne – od testu z lektury poprzez konfrontacje scen filmowych z książką i krzyżówkę, do szczegółowych pytań dotyczących wybranych fragmentów powieści. Najbardziej zacięta okazała się walka o pierwsze miejsce. Po dwóch dogrywkach I miejsce zajęła drużyna ze Szkoły Podstawowej w Buczynie reprezentowana przez Ulę Piwko i Mikołaja Sychowicza. II miejsce przypadło Szkole Podstawowej nr 1 w Polkowicach:

Miłoszowi Kucharczykowi i Dominice Habas, a III – Zespołowi Szkolno – Przedszkolnemu w Radwanicach: Blance Waliszewskiej i Weronice Woźniak. Sponsorem nagród i upominków dla uczestników był Wójt Gminy Radwanice, Pan Paweł Piwko oraz Gminna Biblioteka Publiczna.

Celem naszych konkursów jest popularyzacja czytelnictwa i wartościowej literatury dla dzieci i młodzieży. Pamiętajmy, że czytanie ze zrozumieniem jest kluczową umiejętnością potrzebną we wszystkich dziedzinach życia i każdy sposób, aby ją kształcić jest dobry, a więc za rok zapraszamy do Radwanic na IX Powiatowy Konkurs Czytelniczy. Na pewno tematem przewodnim będzie znowu bardzo ciekawa książka, którą warto poznać. Tegorocznym uczestnikom dziękujemy za przybycie, zwycięzcom jeszcze raz gratulujemy

Renata Bogusz-Fedro

INTERESUJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA

Rodzice blisko szkoły

Żadne, nawet najwspanialsze, najbardziej kreatywne zabawki, nie zastąpią, według mnie, czasu spędzonego z dzieckiem. Współcześni rodzice to zapracowani rodzice, bez przerwy goniący za swoimi obowiązkami, zobowiązaniami czy potrzebami. Starają się być dobrymi rodzicami, i nimi w większości przypadków są, bo przecież dbają, by ich dzieci miały zrobione śniadanie, kupione przybory czy odrobione lekcje. Płacą za wycieczki i kolonie. To jednak nie wszystko, często brakuje takiego zwykłego czasu, spędzonego wspólnie, i nie chodzi mi tutaj o to, że jako rodzice powinniśmy tego czasu spędzać z dzieckiem bardzo dużo. Mam na myśli jakość tego czasu. Czasem wystarczy nawet pół godziny, ale wspólne, przynoszące obu stronom radość i zadowolenie.

Dlatego w swojej trzyletniej pracy wychowawczej założyłam sobie, że dołożę wszelkich starań, aby pokazać rodzicom moich uczniów, jak ważna jest ta ich wspólna aktywność, jak wielką radość przynosi, odpręża i często jest sposobem, by pokazać jak bardzo kochamy nasze dziecko.

Takich aktywności jest bardzo wiele, oto kilka z nich:

- gry, np. gry planszowe – jest ich naprawdę obecnie dużo, niesamowicie ciekawych i często edukacyjnych,
- zabawy plastyczne, np. lepienie z gliny czy plasteliny albo zabawa masą solną,
- zabawy w terenie – wycieczki rowerowe, podchody, gra w piłkę,
- czytanie książek, wspólne pisanie opowiadań,
- wspólne gotowanie,
- wspólne rysowanie.

Już w pierwszej klasie rodzice spotkali się wraz z dziećmi na wspólnym czytaniu bajek. Dzieci były niesamowicie szczęśliwe, słuchając własnych rodziców czytających dla nich przygotowane teksty. Jedna z mam zaskoczyła nas mile, przynosząc stary wyświetlacz do bajek i prezentując wybraną.

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia spotkaliśmy się również, by tworzyć ozdoby świąteczne z wszelkich przygotowanych materiałów: styropianu, świecidełek, wycinanek itp. Dzieci pracowały wspólnie ze swoimi rodzicami. To był niezapomniany czas, atmosfera udzieliła się wszystkim zebranym, nie zabrakło poczęstunku i wspólnie śpiewanych kolęd.

Wiosną spędziliśmy wspólnie bardzo ciekawe popołudnie, tworząc, według własnych pomysłów, zabawki z wszelkich surowców wtórnych. Nie zabrakło nawet tatusiów, którzy świetnie bawili się, przypominając sobie dawne czasy.

Jedno z zimowych popołudni w drugiej klasie spędziliśmy na aktywności, która na jakiś czas zniknęła z życia większości dzieci wyparta przez gry komputerowe, teraz, na szczęście, wróciła. Mam na myśli, oczywiście, gry planszowe, które przecież nie tylko wspierają rozwój dzieci, ale są wspaniałym sposobem na wspólne spędzenie czasu, zwłaszcza gdy pogoda za oknem nie dopisuje. Rodzice i dzieci naprawdę świetnie się bawili.

Punktem kulminacyjnym był jednak wspólny wyjazd na weekend do Domu Wczasów Dziecięcych w Przemkowie. Rodzice oderwali się od obowiązków domowych po to, by spędzić ten czas tylko ze swoim dzieckiem i z innymi rodzicami. Myślę, że takie wyjazdy są niezbędne, by przeżyć ciekawą przygodę i wymienić się doświadczeniami. Wspólnie braliśmy udział w warsztatach piernikowych pani Wandy Kuzyszyn, warsztatach przyrodniczych, zabawach integracyjnych i wycieczkach.

W III klasie niezapomniane wrażenia przeżyliśmy, uczestnicząc wspólnie w przygotowanych przeze mnie warsztatach tworzenia mydełek. Każdy mógł, według własnego pomysłu, zrobić małe, pachnące mydełko. Może to być miły upominek dla kogoś bliskiego.

To najciekawsze zajęcia, które odbyły się w mojej klasie. Zdjęcia pokazują, że naprawdę dobrze się bawiliśmy. W przygotowaniu jeszcze mam zabawy z masą solną. Polecam organizację podobnych aktywności wszystkim wychowawcom. Pomagają integrować zespół klasowy, ułatwiają, tak ważną, współpracę z rodzicami i stanowią niezmiennie istotny element w życiu każdego dziecka.

Ewa Matuszczak-Pytlak

Szkoła Podstawowa nr 2 w Polkowicach

GUZIK TU GUZIK TAM, TY GO NIE MASZ, A JA MAM

Projekt edukacyjny: nagroda – uśmiech – motywacja
MAMO, TATO – DZIELNE SMOKI PRZESTRZEGAJĄ ZASAD

CZAS REALIZACJI: rok szkolny 2015/2016

Projekt jest realizowany w grupie dzieci 3 letnich
w czasie roku szkolnego od lutego 2016 r. do czerwca 2016 r.

MIEJSCE REALIZACJI:

grupa CHOCHLIKI z Przedszkola Miejskiego nr 4 im. Misia Uszatka w Polkowicach

CELE:

- wdrażanie do przestrzegania zasad,
- wdrażanie do wyrażania pozytywnych emocji,
- nabywanie umiejętności radzenia sobie ze złymi emocjami,
- umiejętność radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.

OCZEKIWANE EFEKTY:

- dzieci staną się bardziej obowiązkowe
- będą przestrzegały zawartych umów
- nauczą się panować nad złymi emocjami
- będą cieszyć się ze swoich sukcesów i innych

SPOSÓB REALIZACJI PROJEKTU:

Nie jest odkryciem stwierdzenie, że dzieciaki lubią być oceniane i to dobrze oceniane, czyli po prostu chwalone. Nie zawsze słowna pochwała czy też rzetelna ocena opisowa lub ta tradycyjna, nawet jeśli jest „szóstką”, zadowala dzieci i nie o każdej można powiedzieć, że motywuje do większych wysiłków.

Naklejki to prosta i skuteczna metoda zachęcania dzieci do pracy w czasie zajęć, do przestrzegania zawartych umów w przedszkolu oraz w domu. To narzędzie do zmotywowania dzieciaków do dalszych wysiłków na trudnej drodze rozwoju. Naklejki to pochwała za wykonaną pracę, za już uzyskane efekty.

Naklejki można wykorzystać na kilka sposobów, można przykleić wszędzie. Chochliki wiedzą, że naklejek się nie zjada ... :) cieszą się gdy mogą je nakleić w odpowiednim miejscu. My zbieramy je na „magiczne dyplomy”.

Ale nie tylko naklejki są ciekawe. A może zamieć naklejki na guziki? Małe, duże, okrągłe, wypukłe, wklęsłe, z dziurami dwiema, czterema ... Świat guzików i matematyki staje przed nami otworem. Bo przecież można te guziki segregować na wiele sposobów. Tylko, gdzie je zbierać? Do skarbonki! Skarbonki też są różne, ale to musi być ta wyjątkowa skarbonka, którą dziecko łatwo rozpozna.

Kiedyś to była tylko skarpetka, a teraz to jest skarbonka na guziki. Przy pomocy rodziców, mamy, babci ze skarpetki powstała skarbonka na guziki. Skarpetka to taki inny dyplom. Kiedy dyplom-skarpetka będzie pełny, to z guzików można wyczarować guzikowy obrazek. Na pewno w tym czarowaniu pomoże Chochlikom – Anatol i jego ciekawe pomysły plastyczne na cztery pory roku.

Przed przystąpieniem do realizacji projektu, w czasie zebrania rodzice zostali zapoznani ze sposobem jego realizacji, założeniami oraz oczekiwanymi efektami. Jest to ważny element tego procesu, aby dzieci nie wymuszały nagrody na rodzicach jeśli niespodzianka odwleka się czasie, z różnych powodów. Czasami jest to długa nieobecność dziecka w przedszkolu, a czasami opór przed przestrzeganiem zawartych umów i respektowaniem zasad.

Również dzieci bardzo dokładnie poznały zasady przyznawania naklejek i guzików.

Myślę, że systematyczne i konsekwentne realizowanie projektu: nagroda – uśmiech – motywacja przyniesie oczekiwane efekty. Liczę na to :)

OPRACOWAŁA: Iwona Herbut

Powspominajmy... – ferie w Szkole Podstawowej nr 2 w Polkowicach

Ferie w naszej szkole były w tym roku wyjątkowe. Uczniowie mogli uczestniczyć w warsztatach plastycznych, muzycznych, językowych i komputerowych. Nauka przeplatana zabawami w sali gimnastycznej, tańcem i choreografią sprawiała dzieciom dużą frajdę. Wyjścia na lodowisko, do kina, świetlicy środowiskowej, na place zabaw urozmaicały tydzień pełen wrażeń.

Każdy zespół wykonywał totemy oraz swoje emblematy. Moja grupa nazywała się „Światowcy” i złożona była z wyjątkowych uczniów, pracę z nimi można uznać za zaszczyt i nagrodę w jednym.

Ze względu na angielski charakter zespołu mieliśmy też amerykańskie śniadanie, czyli kanapki z masłem orzechowym i dodatkami, uczniowie mogli poczuć atmosferę Super Bowl podczas gry w rugby, a do Stanów Zjednoczonych przenieśli się, dekorując i malując modele Białego Domu, Kongresu czy Statuy Wolności, które wspólnie przymocowaliśmy do godła naszej grupy.

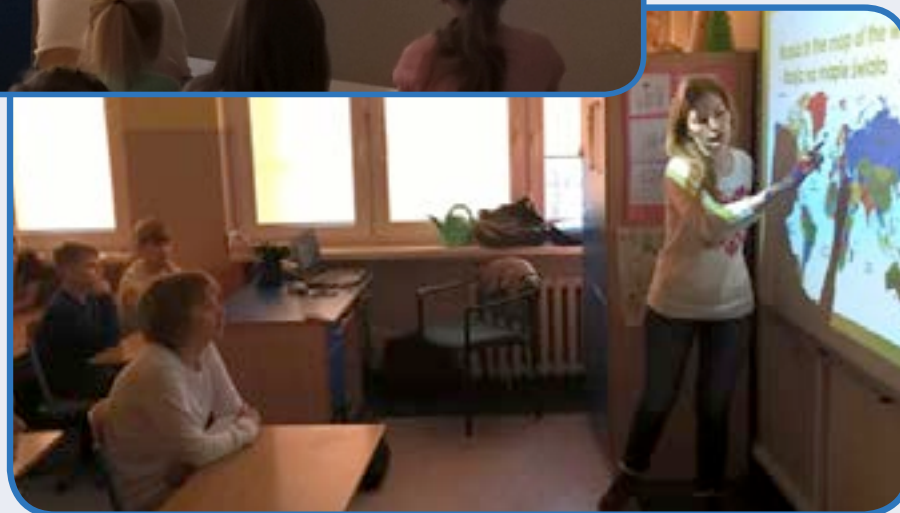
Pragnę przekazać serdeczne podziękowania Gminie Polkowice i Dyrekcji Szkoły Podstawowej nr 2 za zaangażowanie, a uczniom i rodzicom – za wspianą atmosferę podczas zajęć.

Daniel Chrzanowski

O Rosji ... w języku angielskim

W czwartek 18 lutego odwiedziła nas wolontariuszka organizacji AIESEC obecnej w ponad stu krajach świata. To największa organizacja pozarządowa prowadzona przez studentów, zrzesza 50 tysięcy członków. Zajmuje się rozwojem pięciu podstawowych kompetencji wśród młodych ludzi i dzieci: odpowiedzialności społecznej, przedsiębiorczego podejścia do życia, aktywnego uczenia się, umiejętności aktywnego uczenia się oraz inteligencji emocjonalnej.

Tym razem odwiedziła nas Elena z Rosji. Opowiedziała o sobie, kim jest, czym się interesuje, skąd pochodzi i czym się zajmuje. Potem zaprezentowała Rosję – multimedialnie, również z pomocą map, plakatów i rekwizytów z ojczyzny Puszkina. Następnie Elena zadawała pytania uczniom i prosiła ich o pokazanie Moskwy, Rosji, Polski na mapie, pytała, co oznaczają symbole flagi rosyjskiej i czym różni się godło Polski i Rosji. Oczywiście, całe spotkanie odbywało się w języku angielskim. Na koniec Elena nauczyła dzieci, a nam dorosłym przypomniała, kilka podstawowych słówek rosyjskich. Przećwiczyliśmy ponadto i zaśpiewaliśmy piosenkę „Pust wsięga budiet sonce”. Wszyscy świetnie się bawili, jedynie ja czułem się nieco zawiedziony – nie musiałem niczego tłumaczyć na język polski :-)

Daniel Chrzanowski

Easter games and traditions... w Szkole Podstawowej nr 2 w Polkowicach

23 marca kolejny raz w tym roku szkolnym odbyły się cykliczne warsztaty wielkanocne z gośćmi ze Stanów Zjednoczonych. Amerykanie spędzili w naszej szkole kilka godzin, opowiadając uczniom o zwyczajach i tradycjach wielkanocnych panujących w USA.

Początkiem warsztatów była multimedialna prezentacja z polskimi napisami, następnie goście opowiadali w swoim ojczystym języku o tym, czym jest Wielkanoc w krajach angielskojęzycznych, szczególnie w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Następnym etapem było uzupełnianie scenek wielkanocnych postaciami. Goście czytali historię, zadaniem słuchaczy było reagowanie, podchodzenie do mini teatryku i przyczepianie postaci.

Potem przyszedł czas na prace plastyczne i konwersacje. Była to unikalna szansa kontaktu z żywym językiem i możliwość realnej komunikacji z native speakerami. Warto podkreślić, że o ile dla klas młodszych była to zabawa i osłuchanie, to klasy szóste radziły sobie bardzo przyzwoicie, o czym świadczy fakt, że podczas zajęć z klasą VI c i VI a nie musiałem niczego tłumaczyć.

Daniel Chrzanowski

Z językiem i tradycjami angielskimi za pan brat :-)

The Bear Theatre

W środę 24 lutego Szkołę Podstawową nr 2 w Polkowicach odwiedził międzynarodowy teatr „The Bear” z Republiki Czeskiej. Specjalizuje się on w uczeniu języka angielskiego poprzez interaktywne przedstawienia teatralne oraz innowacyjne techniki.

Pancake Day

Dzień naleśnika albo jak kto woli Postny Wtorek to odpowiednik naszego Tłustego Czwartku. Nauka nie musi być nudna, dlatego nie poznawać krajów angielskojęzycznych i ich tradycji wszystkimi zmysłami?

Dlatego po zapisaniu i powtórzeniu słówek oraz opowieściach o tym, czym jest Pancake Day, przyszła pora na degustację naleśników przyniesionych przez uczniów. Zapach przyciągnął dzieci z innych klas – dla wszystkich znalazł się naleśnik z Nutellą, serem, dżemem, marmoladą lub chrust smażony o świecie ;)

Daniel Chrzanowski

Goście z USA

Kolejny raz Szkołę Podstawową nr 2 w Polkowicach odwiedziła grupa Native-speakerów ze Stanów Zjednoczonych, którzy opowiedzieli tym razem o Świącie Dziękczynienia. Spotkanie miało formę interaktywnej prezentacji, po której uczniowie mogli zadawać pytania.

Potem Amerykanie sprawdzili, co nasi uczniowie zapamiętali, organizując multimedialny teleturniej. Na koniec każda klasa została podzielona na cztery grupy, w których odbyły się 10-minutowe konwersacje. W spotkaniu udział brały wszystkie klasy szóste.

Daniel Chrzanowski

GODNE UWAGI

NA STYKU ZE SZKOŁĄ... zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 199)

Zmiany porządkujące:

- **dookreślenie zadania poradni psychologiczno-pedagogicznych** polegającego na organizowaniu i prowadzeniu wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
- od 1 stycznia 2016r. do zadań poradni będzie należało organizowanie i prowadzenie ww. **wspomagania** przedszkoli, szkół i placówek wyłącznie w **zakresie wynikającym ze specyfiki pracy poradni**

Zadania poradni:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki,
- w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- **organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych**

Założenia:

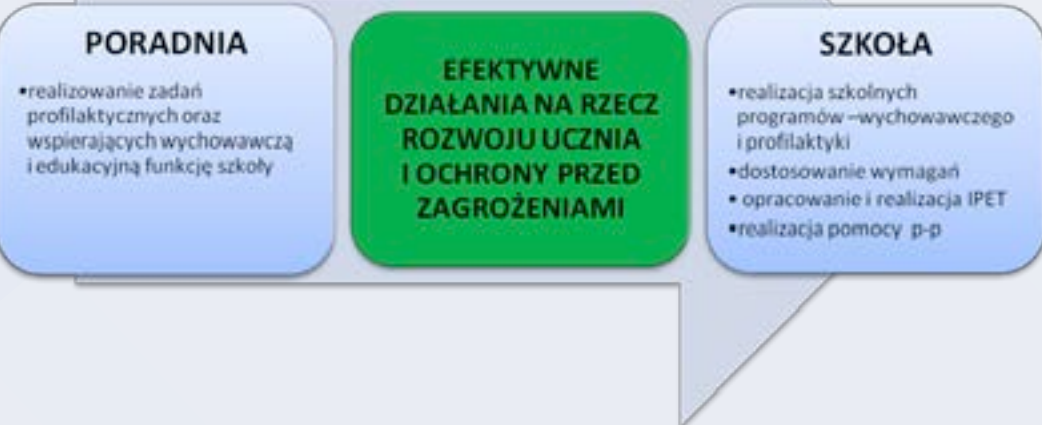
Na styku ze szkołą – zadanie 1

Na styku ze szkołą – zadanie 2

Na styku ze szkołą – zadanie 3

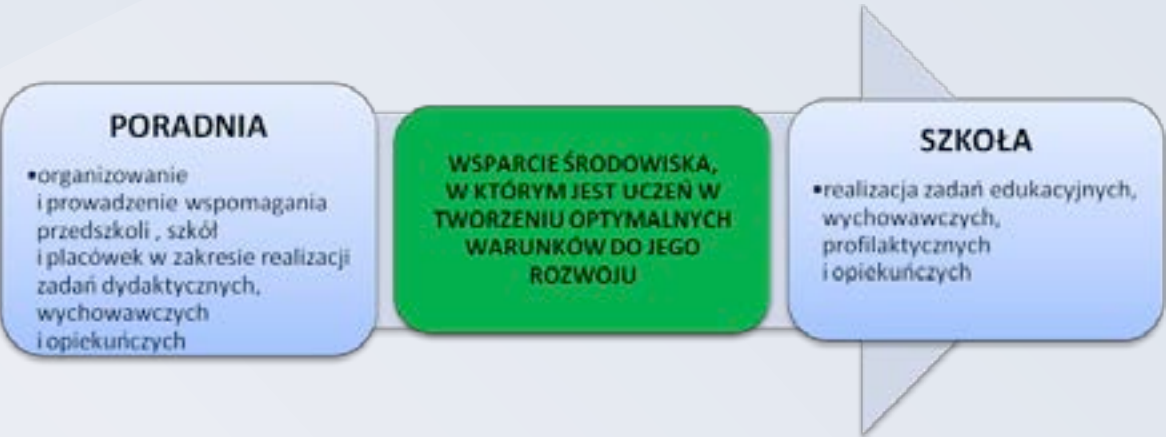

Zadanie 3 jest realizowane w formie:

1. porad i konsultacji
2. udziału w spotkaniach odpowiednio nauczycieli, wychowawców, specjalistów
3. udział w zebraniach rad pedagogicznych
4. warsztatów
5. grup wsparcia
6. wykładów i prelekcji
7. prowadzenia mediacji
8. interwencji kryzysowej
9. działalności informacyjno-szkoleniowej
10. organizowania sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą w celu doskonalenia swojej pracy, w szczególności poprzez wymianę doświadczeń.

Na styku ze szkołą – zadanie 4

W kierunku dobrej szkoły.

Czego potrzebujemy, aby stworzyć szkoły XXI wieku? Co działa? Co ma duży wpływ?

Kluczowe elementy:

- silni dyrektorzy, którzy tworzą warunki do uczenia się
- nauczyciele, którzy są pewni własnej skuteczności, gotowi do innowacji

Czynniki wpływające na wyniki:

• Zapewnienie oceny kształtującej	0,90
• Informacja zwrotna	0,73
• Pozytywne relacje nauczyciel-uczeń	0,72
• Doskonalenie nauczycieli	0,62
• Cele będące wyzwaniem	0,56
• Wpływ rówieśników	0,53
• Zaangażowanie rodziców	0,51
• Uczenie się w małych grupach	0,49
• Motywacja ucznia	0,48

Kompleksowe wspomaganie przedszkoli, szkół, placówek

1 stycznia 2016r. – sposoby realizacji:

Konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty i szkolenia, konsultacje i upowszechnianie dobrych praktyk

Organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek:

- pomoc w zdiagnozowaniu potrzeb placówki
- ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb placówki
- zaplanowanie form wspomagania i ich realizację
- wspólna ocena efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form

Organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów przedszkoli, szkół, placówek, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą w celu doskonalenia swojej pracy, w szczególności poprzez wymianę doświadczeń.

„Sieć to statek, na którym nie ma pasażerów, wszyscy jesteśmy jego załogą” Marshall McLuhan

- wszyscy uczestnicy są zaangażowani w proces uczenia się
- uczą się zespołowo – z innymi i od innych
- podstawą uczenia się są problemy wynikające z praktyki
- uczą się działając i działając ucząc się
- miarą efektywności uczenia się są postępy uczniów

Jedna z zasad obowiązujących uczestników sieci: jeśli chcesz coś otrzymać w sieci musisz coś do tej sieci dać od siebie...

Zapraszamy do współpracy.

Renata Czapczyńska

MediBalance Pro

Diagnoza i trening funkcji sensomotorycznych z interfejsem do ćwiczeń z feedbackiem

Integracja sensoryczna, w popularnym skrócie określana jako SI jest procesem przetwarzania w mózgu informacji odbieranych przez zmysły naszego ciała w celu wykorzystania ich w codziennym życiu. Informacje sensoryczne są odbierane przez poszczególne układy zmysłów, a następnie organizowane przez ośrodkowy układ nerwowy tak, aby wytworzyć odpowiednie i adekwatne reakcje ruchowe (motoryczne). Zazwyczaj procesy te zachodzą w sposób nieświadomy, zapewniając wystąpienie przystosowanych zachowań. Rozwój integracji sensorycznej jest szczególnie intensywny w okresie od urodzenia do końca wieku przedszkolnego.

Nieprawidłowości tego procesu objawiają się występowaniem specyficznych problemów i nazywane są zaburzeniami integracji sensorycznej. Dysfunkcje te mogą być rozpoznawane u dzieci w normie intelektualnej, z trudnościami w uczeniu się, z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, autyzmem, nadpobudliwością psychoruchową, mózgowym porażeniem. Ich nasilenie jest różne, od lekkiego do znacznego. W sposób istotny mogą wpływać na uczenie się, zachowanie i rozwój społeczno-emocjonalny dziecka.

Zaburzenia motoryczne mogą być jedną z pierwszych oznak problemów z integracją sensomotoryczną. Szacuje się, że około 12-30% dzieci cierpi na deficyty w tym obszarze. W takich przypadkach przydatne jest dodatkowe stymulowanie odruchowych mechanizmów kontroli psychoruchowej.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Polkowicach dysponuje specjalistycznym urządzeniem **MediBalance Pro** do diagnostyki i treningów, które pozwala analizować poczucie ułożenia ciała w przestrzeni oraz trenować równowagę, czas reakcji na bodźce, a także zachowanie i stabilność u dziecka w różnych sytuacjach.

Na podstawie przeprowadzonej diagnostyki **MediBalance Pro** umożliwia tworzenie indywidualnego planu treningu. Uzyskane wyniki można odnieść do norm wiekowych uwzględniających wzrost i wagę dziecka. Za pomocą gier treningowych mamy możliwość usprawniania balansu, równowagi, spostrzegania ciała i opanowania jego ruchów, jak również różnych innych umiejętności motorycznych, związanych z koordynacją i koncentracją. Dziecko kontroluje ruchy na ekranie, przesuwając swój ciężar do przodu lub do tyłu i w prawo lub w lewo, używając całego spektrum ruchów i koordynacji. Ta atrakcyjna forma pracy powoduje, że dziecko nie dostrzega, że jest w trakcie treningu i w sposób bezpieczny ćwiczy i wzmacnia poprawną postawę ciała.

Producent sprzętu podaje, że tak prowadzony trening balansu ciała oraz funkcji ruchowych jest skuteczny w przypadku:

- trudności z utrzymaniem równowagi
- problemów z koordynacją ruchową
- nieprawidłowego napięcia mięśniowego
- osłabionej stabilizacji
- niewłaściwej regulacji pracy mięśni

Zapraszamy do skorzystania z naszej oferty.

Zuzanna Górka

METODA „World Cafe”

Metoda „World Cafe” powstała na bazie kilku prostych idei wynikających m.in.: z obserwacji zachowań społecznych. Twórczyni metody: **Juanita Brown**, zauważyła że nie ma lepszego miejsca na filozoficzne przemyślenia i rozmowy oraz wymianę doświadczeń jak kawiarnia. Stąd w nazwie metody pojawia się: „Cafe” – czyli miejsce formowania się głębokich myśli i podejmowania najważniejszych decyzji.

7 etapów wdrażania metody „World Cafe”:

1. **Ustal temat główny** – zwróć uwagę na powody, dla których ludzie mają się spotkać i co chcesz przez to osiągnąć. Pamiętaj o celu spotkania, wybierz najważniejsze elementy, które ukierunkują działania na osiągnięcie celów np.: kto będzie brał udział w dyskusji, jaki temat jest najbardziej istotny, jakiego rodzaju zagadnienia będą poruszane itp.
2. **Zaaranżuj komfortową przestrzeń do pracy** – gospodarze wszystkich kawiarni dbają o to, aby goście czuli się u nich komfortowo, bo tylko w takim stanie są odpocząć i myśleć twórczo. Zwróć uwagę, aby zaprojektowana przestrzeń dawała swobodę przemieszczania się i zapewniała przyjazną atmosferę.
3. **Wyeksponuj najważniejsze pytania** – „wydobycie” wiedzy wymaga zadawania właściwych pytań. Znajdź pytania, które są najistotniejsze dla rozwiązania problemu. Takie pytania potrafią przyciągać „zbiorową energię” i skutecznie przyczynić się do rozwiązania problemu. W zależności od tego ile czasu chcesz poświęcić na rozwiązanie problemu, możesz zadawać pojedyncze pytania lub podzielić uczestników na kilka grup. Każda z nich może siedzieć przy oddzielnym stoliku i dyskutować na wybrany/wskazany problem, będący częścią omawianego zagadnienia.
4. **Angażuj wszystkich do przeprowadzania zmian** – większość z nas nie pragnie tylko uczestniczyć w rozmowie, ale chcemy aktywnie przyczynić się do wprowadzania zmian. Ważne jest aby zachęcać każdego do wzięcia udziału w dyskusji, aktywnego słuchania i wypowiadania własnych opinii.
5. **Pokaż problem z różnych perspektyw** – możliwość poruszania się pomiędzy stołami, sprawia, że zaczynamy aktywnie myśleć i łączyć przekazywane informacje w całość. Zataczamy coraz szersze kręgi, poszerzamy własne postrzeganie, pobudzając się jeszcze bardziej do działania – generowania nowych rozwiązań i pomysłów.
6. **Słuchaj aktywnie** – słuchanie jest jedną z ważniejszych umiejętności, jaką posiadamy. Jakość naszego słuchania jest prawdopodobnie najważniejszym czynnikiem determinującym sukces spotkania w „World Cafe”. Umiejętność postrzegania, analizowania i łączenia informacji w całość stanowi najważniejszą część pracy w kawiarni.
7. **„Żniwa”**- rozmowy w mniejszych grupach mają na celu zebranie informacji kluczowych dla procesu, ale dopiero ich zestawienie w całość daje nam podgląd na całe zagadnienie. Ostatnia faza „World Cafe”, określana jako „żniwa” polega na publicznej prezentacji wniosków wypracowanych przez każdą z grup. Proces ten można wspierać narzędziami graficznymi.

W praktyce...

Materiał wypracowany przez pedagogów i psychologów szkolnych w ramach

Sieci Współpracy i Samokształcenia dnia 21.01.2016r.

Praca Metodą „World Cafe”

ZAGADNIENIE: Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży

CELE:

wypracowanie systemu wsparcia dzieci i młodzieży w kontekście ochrony zdrowia psychicznego
wymiana doświadczeń i upowszechnianie dobrych praktyk

NAJWAŻNIEJSZE PYTANIA:

Co rozumiemy przez system wsparcia?

Po co nam kolejna procedura?

Jakiego ucznia mamy na myśli?

Czynniki ryzyka?

Czynniki chroniące?

Co możemy zrobić z punktu przepisów prawa?

Co działa? Co zawodzi?

PRACA W GRUPACH:

Jak możemy stworzyć bezpieczne i wspierające środowisko, w którym wszyscy uczniowie będą uzyskiwali maksimum swoich osiągnięć?

W jaki sposób możemy odpowiadać na potrzeby dzieci i młodzieży?

Jak możemy pomagać uczniom rozwijać ich zdolność do radzenia sobie z różnymi wyzwaniami i stresem?

JAKIEGO WSPARCIA „MY” OCZEKUJEMY?

MATERIAŁ WYPRACOWANY Metodą „World Cafe”:

System wsparcia:

miejsce, do którego można odesłać rodzica po pomoc (diagnoza, później terapia itp.),

rejestr osób, instytucji, placówek pomocowych,

dziecko i jego otoczenie (rodzina, szkoła, rówieśnicy),

rozpoznanie potrzeb w placówce,

formy pomocy specjalistycznej z zakresu psychiatrii,

kompleksowość oddziaływań, zespołowe wsparcie,

podniesienie kompetencji rodziców, wychowawców i nauczycieli,

profilaktyka w środowisku rówieśniczym

PROCEDURA

Cel: skuteczność kompleksowych oddziaływań

System wsparcia:

Diagnoza środowiska szkolnego (czynniki ryzyka, czynniki chroniące).

Zaplanowanie oddziaływań terapeutycznych, edukacyjnych, profilaktycznych, wychowawczych.

Realizacja działań.

Ewaluacja w celu modyfikacji i oceny skuteczności oddziaływań.

„Promocja” – upowszechnianie wiedzy na temat osób, instytucji, placówek, strony internetowej, opracowania.

Formy wsparcia:

Wzrost kompetencji nauczycieli – wsparcie pedagoga i psychologa szkolnego.

Spotkania z nauczycielami.

Planowanie doskonalenia nauczycieli wg potrzeb.

Spotkania ze specjalistami – praktykami.

ZABURZENIA LĘKOWE I DEPRESYJNE U DZIECI I MŁODZIEŻY W KONTEKŚCIE RZECZYWISTOŚCI SZKOLNEJ

Rozumienie zaburzeń psychiatrii

- Grupa objawów
- Czas trwania objawów

Fobie – cechy wspólne (lęk przed konkretną sytuacją)

- lęk jest wywołany przez konkretny czynnik
- unikanie sytuacji lękotwórczych
- występują objawy somatyczne

Czy fobia społeczna to jest nieśmiałość?

TAK NIE!

Fobia społeczna – kiedy unika sytuacji społecznych.

W klasyfikacji nie ma fobii szkolnej, jest jako fobia społeczna.

Analiza przypadku:

13- latek (histeria, nie chce iść do szkoły, bóle brzucha, niepokój)

- konkretna sytuacja (wyjście do szkoły)
- objawy somatyczne
- unikanie

Jak mu pomóc?

Czy dobrze matka zrobiła, że nie puściła dziecka do szkoły?

Przyzwolenie na unikanie?

Leczenie farmakoterapia i psychoterapia

Indywidualne nauczanie rozsądnie na krótki okres (rozpoczęcie leczenia i terapii)

WAŻNE !

Wymagać od rodziców działań (leczenie i terapia), być konsekwentnym !!!

Inaczej uczymy unikania problemu.

ZABURZENIA LĘKOWE UOGÓLNIONE

- stała tendencja do zamartwiania się dotyczących różnych sfer życia
- objawy wegetatywne lęku – niepokój, uczucie bycia na krawędzi, drażliwość, uczucie zmęczenia, problem koncentracji uwagi
- duże trudności szkolne, podążanie za tempem lekcji
- zaburzenia obsesyjno- kompulsywne
- natrętna myśl (nie można się z nią uporać, myśl jako własna)
- natrętna czynność (obsesje czynnościowe)

DEPRESJA

Analiza przypadku:

14-latek od 3 tygodni skarży się na bóle głowy w szkole, bierze tabletki, w domu siedzi, nie kontaktuje się z rówieśnikami, nie może spać, dochodzi do wniosku, że nie ma po co żyć, rezygnuje z tego co sprawiało mu przyjemność.

Objawy nie ustępują – leki?

Czas trwania objawów (co najmniej 2 tygodnie):

- obniżenie nastroju
- utrata zainteresowań
- brak energii
- spowolnienie psychoruchowe

inne:

myślenie depresyjne, pesymizm, zaburzenia snu – typowe budzenie się nad ranem, odżywiania, dobowe wahania samopoczucia – pacjent najgorzej czuje się rano, poczucie bezradności, życie bez sensu, myślenie rezygnacyjne.

Depresja - jedna czy kilka chorób?

- zaburzenie depresyjne nawracające (min. dwa nawroty)
- zaburzenia afektywne dwubiegunowe (tydzień mogą góry przenosić)
- zaburzenie depresja w przebiegu innych chorób
- zaburzenia somatyczne lub dysfunkcjach mózgu
- depresja adaptacyjna – zaburzenia adaptacyjne

DZIECI I MŁODZIEŻ – NA CO ZWRÓCIĆ UWAGĘ:

Zwrócić uwagę na zmianę!!!

- Czy to w wyglądzie?
- W wynikach w nauce?
- W zmianie zachowania?
- Czas trwania objawów?
- Objawy somatyczne?

Leczenie:

- psychoterapia (w większym wymiarze)
- farmakoterapia (kilka tygodni na efekt przy depresji? Czas stosowania leków? 6 m-cy od zakończenia (leczenie profilaktyczne).

Kiedy hospitalizacja?

Zagrożenie życia (myśli samobójcze, nasilenie i rozważenie czy pacjent może to zrobić?)

Najsilniejsze czynniki zabezpieczające przed samobójstwem – wiara, dzieci.

Opracowała: Renata Czapczyńska

MAM POMYSŁ

SCENARIUSZ LEKCJI PRZYRODNICZEJ

prowadząca: Ewa Matuszczak-Pytlak

data: 25.04.2016

klasa: III b

czas: 45'

blok tematyczny: ODKRYWCY I WYNAŁAZCY

temat dnia: Jesteśmy wynalazcami

temat lekcji: Inscenizacja klasowa na podstawie tekstu K. Jerzykowskiej "Jak uratować las".
Sprzątanie lasu – projekt makiety parku lub ogrodu.

cel główny: przygotowanie inscenizacji klasowej i uczestniczenie w niej; zaprojektowanie makiety ogrodu lub parku

Cele operacyjne: uczeń:

- uczestniczy w inscenizacji klasowej
- projektuje makietę parku lub ogrodu
- zgodnie współpracuje w grupie respektując obowiązujące w niej reguły
- wypowiada się na temat wpływu niektórych wynalazków na przyrodę
- uzupełnia przygotowaną kartę pracy

Metody pracy:

- słowna - pogadanka, objaśnienie,
- inscenizacja
- działań praktycznych; wypełnianie kart pracy.

Formy pracy:

- zbiorowa jednolita i zróżnicowana
- indywidualna
- w grupach

Środki dydaktyczne:

przygotowane rekwizyty do inscenizacji, tekst inscenizacji, karty pracy, makiety do projektu ogrodu lub lasu, ilustracje z drzewkami i zwierzętami do makiety

1. Część wstępna:

Wprowadzenie do tematu lekcji.

Nauczyciel przypomina uczniom o czym rozmawiali poprzedniego dnia. Uczniowie włączają się do rozmowy, mówiąc, iż dyskutowali o wynalazkach, które wiele zmieniły w życiu każdego człowieka ułatwiając im w znaczny sposób funkcjonowanie, jednak nie wszystkie są bezpieczne dla przyrody. Nauczyciel pyta, czy potrafią podać różnicę między wynalazkiem a odkryciem. Po udzieleniu odpowiedzi nauczyciel proponuje krzyżówkę. Uczniowie podchodzą do tablicy i wpisują odgadywane hasła.

1.	R	O	W	E	R				
2.	D	Y	N	A	M	I	T		
3.	L	U	N	E	T	A			
4.	R	A	D	I	O				
5.	S	A	M	O	L	O	T		
6.	S	A	M	O	C	H	Ó	D	
7.	S	Z	K	Ł	O				
8.	K	O	M	P	U	T	E	R	
9.	D	R	U	K					

1. Pojazd drogowy napędzany siłą mięśni nóg.
2. Materiał wybuchowy wynaleziony przez Alfreda Nobla.
3. Przyrząd optyczny służący do obserwacji odległych przedmiotów.
4. Urządzenie odbierające dźwięki przesyłane w postaci fal elektromagnetycznych.
5. Maszyna latająca.
6. Pojazd na kołach napędzany silnikiem.
7. Może być powiększające.
8. Urządzenie elektroniczne automatycznie przetwarzające dane zapisane cyfrowo.
9. Czcionka wynaleziona przez Gutenberga.

2. Część główna:

Dziś również uczniowie będą rozmawiali o wynalazku, ale tym bezpiecznym dla przyrody. Nauczyciel zaprasza do obejrzenia krótkiej, humorystycznej inscenizacji na temat poszanowania przyrody, przygotowanej przez uczniów.

Inscenizacja: (podręcznik "Tropicele część 4", str. 58, zmieniony w jednym miejscu na potrzeby klasy)

ZAPOWIADACZ:

Teatrzyk z klasą ma zaszczyt
przedstawić widowisko pod tytułem...

WSZYSCY:

Jak uratować las!

Nasza klasa to jest super klasa
i swój własny teatr ma,
bo to klasa, która dużo wie,
bo to klasa 3 b.

ZAPOWIADACZ:

A oto nasz klasowy geniusz!

DAMAZEK:

Damazy Łebski.
dla przyjaciół Damazek.

DZIECKO 1:

Zrobiłeś dzisiaj jakiś wynalazek?

DAMAZEK:

Jeszcze jaki! Ale najpierw odkrycie.

DZIECKO 2:

Co za odkrycie?

DAMAZEK:

Chodźcie ze mną, sami zobaczycie.

BAŁAGAN:

Pobudka! Co to za leniuchowanie?!

ŚMIECI:

Dzień dobry, panie Bałaganie!

BAŁAGAN:

Dzień dobry wam, dzieci-śmieci! Jak leci?

KARTON:

Bez pudła! - można powiedzieć.

BAŁAGAN:

A co w beczce?

BECZKA:

Stare śledzie. Puchną i przecudnie cuchną!

BAŁAGAN:

A folia?

FOLIA:

Się lata i powiewa!

KUBEŁ:

A ja resztki farby rozlewam!

Na trawę! Na drzewa!

RURA:

A u mnie nic się nie dzieje,
tylko leżę i rdzewieję!
Coraz mniej w tym lesie ludzi...

ŚMIECI:

Właściwie nam też się nudzi...

BAŁAGAN:

Tylko nie to, proszę!
Więcej wiary, dzieci-śmieci!
Zjawiają się nowi śmiecionosze.
O, już chyba jakiś leci...

ŚMIECI: śpiewają

Pędzi polną dróżką
samochód czerwony -
Hej! Wiezie stare łóżko,
dziurawe opony. x2
Pa-pa-pa-pier, pa-pa-pier,
szmaty, szkło i plastik!
Zasypujemy,
dzieci-śmieci,
pola, łąki, laski!

DZIECI:

Nie ma już naszego lasku!...

DAMAZEK:

Będzie znów, gdy skorzystamy z mojego wynalazku!

DZIECI:

Mów! Mów, co wynalazłeś!

DAMAZEK:

Grabie.

DZIECKO 2:

Eeee....Grabie to wynalazł ktoś inny.
I to dawno temu.

DAMAZEK:

Ale to są specjalne ekograbie.
Napędzane energią ludzką.

DZIECKO 3:

Czyli naszą?

DAMAZEK:

Właśnie. Bierze się dwa tuziny dzieci...

DZIECKO 1:

Czyli naszą klasę?

DAMAZEK:

Właśnie. Rozstawia w szeregu co dwa metry, daje każdemu rękawice i worek foliowy i nasze żywe grabie przeczesują las, wygrabiając z niego wszystkie śmieci. Pełne worki ładujemy na przyczepkę pana leśniczego, a on odstawia je na wysypisko!

DZIECI:

To wszystko?

DAMAZEK:

Wszystko!
Wyrzucimy z lasu te wstrętne klamoty!
Trzecia klaso – do roboty!

DZIECI:

Do roboty!

DRZEWA:

Nie ma starych mebli
i zużytych części,
nic nie zgrzyta, nie bulgocze,
nie chrzęści,
tylko wiatr wraz z ptakami śpiewa...
Dołączmy do chóru, drzewa!
Niech wszyscy wiedzą,
że po wsze czasy
lasami będą lasy!

Po przedstawieniu, nauczyciel zaprasza uczniów do ławek i prosi, aby podzielili się szybko na 4-osobowe grupy, najlepiej dzieci siedzące najbliżej siebie. Nauczyciel omawia zadanie. Uczniowie otrzymają materiały: makietę z przyklejonymi śmieciami i obrazki z drzewkami i roślinami w kopercie. Ich zadaniem, jako grupy, jest usunięcie śmieci i stworzenie w tym miejscu projektu ogrodu bądź parku. Dzieci pracują w grupach, dzielą się pomysłami. Opowiadają o tym, co wspólnie stworzyli. (Po wykonanym zadaniu, nauczyciel stworzy wystawę.)

Następnym etapem jest wypełnienie karty pracy. (www.superkid.pl) Uczniowie wypełniają ją razem, również w zespołach, pomagając sobie i sprawdzając wzajemnie. Po zakończeniu zadania nauczyciel sprawdza z uczniami pracę. (Warto przygotować dodatkowe zadanie dla grupy, która skończy szybciej, ja zawsze przygotowuję takie zadanie na odwrocie karty pracy. Uczeń, jeśli ma ochotę, może je dodatkowo wykonać i zostanie ono sprawdzone.)

Część końcowa:

Na zakończenie nauczyciel prosi o ustne dokończenie zdania, które jest napisane na tablicy. Uczniowie, zgłaszając się, podają wyrazy, wyrażenia lub zwroty kończące to zdanie:

Ja przyroda, proszę Cię

Jako zadanie domowe należy wykonać ćwiczenie 2 ze str. 52 z kart ćwiczeń. ("Tropiciele część 4")

Ewa Matuszczak-Pytlak

SCENARIUSZ LEKCJI JĘZYKA ANGIELSKIEGO

prowadząca: Ewa Matuszczak-Pytlak

data: 27.04.2016

klasa: I d

czas: 45'

temat lekcji: Wykonujemy minikarty ze zwierzętami i utrwalamy słownictwo.

cel główny: Nazywanie dzikich zwierząt w języku angielskim.

Cele operacyjne: uczeń:

- reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia
- rozumie sens opowiadanych historyjek
- potrafi nazwać poznane zwierzęta w języku angielskim
- współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki
- śpiewa piosenkę

Metody pracy: aktywizujące

- gry i zabawy językowe
- gra w karty
- inscenizacja poznanej historyjki
- działań praktycznych, śpiewanie piosenki połączonej z ruchem – Total Physical Response Method

Formy pracy:

- zbiorowa jednolita i zróżnicowana
- indywidualna

Środki dydaktyczne:
karty obrazkowe, minikarty wycięte przez ucznia, pacynki na palec, tablica interaktywna, piłka.

• **Część wstępna:**

Rozgrzewka:

- Nauczyciel pokazuje uczniom karty obrazkowe ze zwierzętami, uczniowie nazywają je po angielsku; dodatkowo nauczyciel pyta: Is it big or small?
- Nauczyciel umieszcza obrazki na tablicy, uczniowie wskazują zwierzęta nazywane przez nauczyciela, następnie zabawa: „What’s missing?” Nauczyciel prosi uczniów: „Close your eyes”. W tym czasie zabiera z tablicy jeden obrazek. Gdy uczniowie usłyszą polecenie: „Open your eyes”, otwierają oczy i próbują odgadnąć, którego zwierzątka brakuje.

• **Część główna:**

Nauczyciel prosi uczniów, by zajrzeli do swojego portfolio i znaleźli w nim kartę z obrazkami zwierząt. Ich zadaniem jest wycięcie zwierzątek. Gdy już będą gotowi, podnoszą w górę te obrazki, o które prosi nauczyciel. Po tym zadaniu, uczniowie będą grali w „Memory” wykorzystując wycięte minikarty. Dobierają się parami (najlepiej siedzące razem), łączą swoje karty, układają je „twarzami” do dołu i ich zadaniem jest odkrycie jak największej liczby par. Oczywiście wygrywa ta osoba, która tych par znajdzie najwięcej.

Teraz nauczyciel zaprasza uczniów na dywan. Uczniowie siadają w kole. Nauczyciel przypomina im historyjkę, którą słuchali wczorajszego dnia, używa przy tym pacynek - zwierzątek na palec: słonia, żyrafy, małpki, węża, myszki i tygrysa.

„Tygrys: I’ve got a sore paw, can you help me, please!

Słoń: No sorry, I can’t, I’m scared.

And it goes away as fast as it can.”

Uczniowie również próbują odgrywać historyjkę z użyciem pacynek.

Następne zadanie to także zabawa pt.: „Name i jump”. Nauczyciel rozkłada na dywanie obrazki w tak zwaną drabinkę. Chętni uczniowie będą przeskakiwać przez ilustracje, nazywając przeskakiwane zwierzęta po angielsku.

Teraz czas na wspólną zabawę przy piosence. Nauczyciel włącza piosenkę: „Let’s go to the zoo...”, używając tablicy interaktywnej. Dzieci włączają się do wspólnej zabawy z nauczycielem.

• **Część końcowa:**

Zabawa z użyciem piłki. Nauczyciel rzuca piłkę do wybranego ucznia prosząc o podanie słówka, które dziś zapamiętał. Jeżeli starczy czasu można również pobawić się w szukanie zwierząt. Nauczyciel chowa obrazki w klasie, wybrani uczniowie muszą je znaleźć i powiedzieć głośno ich nazwę w języku angielskim.

Ewa Matuszczak-Pytlak

METODY WSPIERANIA KOMUNIKACJI

Budowanie sytemu komunikacji z dzieckiem, w oparciu o metody alternatywne i wspomagające, pozwala na lepsze wykorzystanie potencjału poznawczego dziecka, znacząco wzmacnia jego poczucie wartości. W obszarze AAC mieści się wiele działań, metod, strategii. Użytkownicy znaków graficznych (piktogramów, obrazków, symboli), znaków manualnych (gestów) lub znaków przestrzenno-dotykowych potrafią m.in. dokonywać wyborów, zadawać pytania, opowiadać, wyrażać myśli i uczucia, a więc mogą pokonywać bariery w porozumiewaniu się. Posługiwanie się alternatywną formą komunikacji nie stanowi przeszkody dla rozwoju mowy, wręcz przeciwnie – zawsze przyczynia się do postępów w zakresie rozumienia mowy oraz, jeśli dziecko posiada niezbędny potencjał motoryczny, także posługiwania się mową werbalną. **Wybór metody komunikacji musi mieć charakter indywidualny; sposób porozumiewania się powinien być dostosowany do potrzeb i możliwości użytkownika.** Możliwe jest, a często wręcz zalecane, łączenie różnych metod (np. piktogramów i znaków j. migowego).

Niepełnosprawność	Metoda komunikacji	Opis metody	Możliwości wykorzystania
niestyszenie główne cele rewalidacji: rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, nauka czytania ze zrozumieniem, doskonalenie umiejętności uczenia się, kształtowanie samodzielności w funkcjonowaniu społecznym	Polski Język Migowy System Językowo-Migowy	Pojęcie „język migowy” nie jest jednoznaczne; potocznie odnosi się zarówno do Polskiego Języka Migowego (PJM) jak i do Systemu Językowo – Migowego (SIM). Polski Język Migowy – to naturalny język Głuchych, odrębny od języka polskiego. Posiada własną gramatykę wizualno – przestrzenną. Komunikacja jest możliwa dzięki układowi dłoni, lokacji, mimice i sygnałom niemanualnym przekazywanym w przestrzeni. Polski Język Migowy jest językiem Głuchych Polaków. W innych krajach Głusi posługują się przynależnymi do nich językami migowymi. System Językowo – Migowy , został stworzony przez osoby słyszące w latach 60-tych XX w., aby ułatwić sobie komunikację z osobami Głuchymi i pomóc im w nauce języka polskiego. Jest to sztuczny twór powstały z połączenia elementów języka polskiego i Polskiego Języka Migowego. SIM oparty jest na gramatyce języka polskiego. Oznacza to, że osoba posługująca się SIM, buduje wypowiedzi zgodnie z szykiem gramatycznym języka polskiego, dodając do tego znaki języka migowego. Język migany stał się popularny m.in. za sprawą Polskiego Związku Głuchych – organizującego liczne kursy dla nauczycieli, pracowników służby zdrowia i opieki społecznej oraz dla urzędników.	Komunikowanie się z osobami niestyszącymi. Wprowadzanie wybranych znaków alfabetu palcowego oraz znaków j. migowego w procesie nauki komunikowania się z osobami dotkniętymi rozległymi zaburzeniami werbalnego porozumiewania się.
afazja główne cele rewalidacji: wszechstronna stymulacja rozwoju mowy czynnej i biernej w celu umożliwienia samodzielnego porozumiewania się oraz zapewnienia sprawnego przebiegu procesu uczenia się; zapobieganie/likwidacja wtórnych skutków zaburzeń mowy (zaburzenia społeczno - emocjonalne)	Program Językowy MAKATON	MAKATON – system gestów i symboli graficznych Słownictwo podstawowe Makatonu stanowi 350 pojęć – z zakresu „dnia codziennego”, słownictwo dodatkowe obejmuje 7000 pojęć, które są rozszerzeniem i uzupełnieniem słownictwa podstawowego. Można z nich tworzyć liczne kombinacje zwrotów i zdań. Baza słownikowa jest uszeregowana w poziomach 1-8 oraz dodatkowo na poziomie, który obejmuje pojęcia różnic kulturowych. W Makatonie każde pojęcie wspierane jest odpowiednim znakiem manualnym (gestem) lub/i obrazem graficznym (symbolem). Znakom i/lub symbołom towarzyszy zawsze mowa (według indywidualnych możliwości dzieci i dorosłych). Każdy z krajów adaptujących metodę do swoich warunków, posiada własną, odrębną wersję Makatonu.	Komunikowanie się z osobami dotkniętymi rozległymi zaburzeniami werbalnego porozumiewania się.
	System komunikacji alternatywnej BLISS	BLISS – system porozumiewania się, w którym słowa przedstawione są w postaci rysunku. Te rysunki (symbole) stanowią graficzną ilustrację znaczenia (treści, sensu) danego słowa. Podstawowy słownik Blissza zawiera ok. 3000 symboli, które reprezentują ponad 6000 słów. Symbol Blissza umożliwia nazwanie zarówno konkretnego przedmiotu jak i pojęcia abstrakcyjnego. Można więc wskazywać pojedyncze symbole lub też budować z nich całe wypowiedzi. Wyjątkowość systemu polega na możliwości budowania pełnych zdań, wyrażania opinii i ocen, opisywania zdarzeń i przeżyć a poprzez to rozwijania w pełni własnej osobowości. Prostota symboli (mimo, iż niektóre symbole wyglądają dość abstrakcyjnie) i logiczna rozbudowa systemu pozwalają na szybkie uczenie się tej metody. System Blissza jest elastyczny, użytkownik może dzięki różnym strategiom poszerzać swoje słownictwo, rozwijać język według własnych możliwości intelektualnych i środowiskowych. Wszystkie osoby znające język pisany mogą porozumiewać się z użytkownikami Blissza, gdyż nad symbolami znajdują się napisy.	Komunikowanie się z dziećmi niemówiącymi lub mówiącymi mało i bardzo niewyraźnie. System porozumiewania się osób upośledzonych umysłowo, z mózgowym porażeniem dziecięcym, autystycznych, afatycznych, dyzartycznych, a także osób dorosłych z afazją, atonią, dyzartrią.

Niepełnosprawność	Metoda komunikacji	Opis metody	Możliwości wykorzystania
	PIKTOGRAMY	Piktogramy reprezentują słowa lub pojęcia. Symbol jest zawsze biały na czarnym kwadracie a nad symbolem znajduje się właściwy wyraz. Pojęcia abstrakcyjne nie mogą być przedstawione w sposób jednoznaczny. Istnieją zatem tzw. ideogramy, zbudowane na podstawie koncepcyjnych podobieństw lub skojarzeń w naszej kulturze. System Piktogramów posiada około 2000 symboli, a 2% z nich to ideogramy. System stale rozwija się i pojawiają się nowe obrazki dostosowane kulturowo do naszego obszaru geograficznego	Rozwijanie komunikacji osób niepełnosprawnych umysłowo i fizycznie z poważnymi problemami w zakresie rozumienia języka i posługiwania się mową werbalną.
	Pictogram Communication Symbols (PCS)	Picture Communication Symbols (PCS) został uznany na świecie jako jeden z najbardziej popularnych, przejrzystych i zrozumiałych systemów a jego niezaprzeczalnym walorem jest elastyczność, spójność i estetyka. PCS jest zbiorem (zestawem, bazą) prostych rysunków oznaczających podstawowe słowa niezbędne do codziennego porozumiewania się. Symbole PCS są bardzo proste, wręcz symboliczne, powinny być podpisane. Słowa oznaczające pojęcia abstrakcyjne, których nie udaje się wyrazić rysunkiem można zastąpić jakimś wybranym symbolem tak, aby symbol z tym słowem mógł być szybko odnaleziony wśród wielu symboli na tablicy komunikacyjnej przez użytkownika takiej komunikacji. System symboli PCS jest dostępny w różnych wersjach językowych. W wersji kolorowej PCS dostępny jest również w programach komputerowych.	Rozwijanie komunikacji z osobami dotkniętymi (okresowo lub stale) ograniczeniami w słownym porozumiewaniu się.
autyzm (w tym zespół Aspergera) <u>główne cele rewalidacji:</u> modelowanie umiejętności społecznych, rozwijanie naśladownictwa, kształtowanie intencji komunikacyjnej, stymulowanie rozumienia mowy, nauka czytania	znaki j.migowego, Makaton, Piktogramy, PCS	j.w.	Nauka komunikacji osób z autyzmem oraz Zespołem Aspergera.
niewidzenie <u>główne cele rewalidacji:</u> usprawnianie manualne, nauka alfabetu Braille'a (czytanie i pisanie), wzbogacanie zasobu słownictwa	Alfabet Braille'a	Pismo punktowe dla niewidomych. Podstawą jest sześciopunkt nazywany znakiem tworzącym. System składa się ze znaków będących kombinacją sześciu wypukłych punktów ułożonych w dwóch kolumnach po trzy punkty w każdej. Lewa kolumna zawiera umownie oznaczone punkty: 1,2,3, zaś prawą stanowią punkty: 4,5,6. Wzajemna kombinacja i rozmieszczenie punktów daje możliwość zapisu sześćdziesięciu trzech znaków. W brajlu można zapisać wszystko; istnieje kilka uzupełniających systemów zapisu brajlowskiego – notacje: matematyczna, chemiczna, fizyczna i muzyczna.	Komunikacja – w formie pisanej – z osobami niewidzącymi.

Opracowała: Halina Furmann, Zuzanna Górską

KADRA PEDAGOGICZNA PODM W POLKOWICACH

Renata Czapczyńska:

- dyrektor POPPPiDM w Polkowicach,
- mgr pedagogiki,
- menedżer oświaty,
- nauczyciel dyplomowany,
- ekspert komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy,
- pedagog spec. – diagnoza i terapia dzieci dyslektycznych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli, treningi uczenia się i szybkiego czytania, neuroterapeuta EEG Biofeedback, Kinezylogia Edukacyjna NLP,
- powiatowy koordynator projektu „Nowa jakość systemu doskonalenia nauczycieli w powiecie polkowickim”,
- Medal Komisji Edukacji Narodowej (2005 r.),
- staż pracy – 33 lata.

Bożena Dudziak:

- mgr filologii polskiej,
- inż. informatyk specjalność inżynieria oprogramowania,
- ekspert komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy,
- edukator dorosłych,
- specjalista w zakresie kształcenia na odległość – e-learningu,
- doradca metodyczny od stycznia 2005 roku w zakresie nauczania informatyki i technologii informacyjnej w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych,
- nauczyciel dyplomowany,
- szkolny organizator rozwoju edukacji,
- staż pracy w oświacie – 26 lat.

Grzegorz Kochman:

- mgr historii,
- nauczyciel WOS-u i historii w Zespole Szkół w Polkowicach,
- doradca metodyczny od października 2007 roku w zakresie nauczania historii w szkołach podstawowych, historii i WOS-u w gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych,
- nauczyciel dyplomowany,
- szkolny organizator rozwoju edukacji,
- staż pracy w oświacie – 21 lat.

Ewa Kulesza:

- mgr matematyki,
- nauczyciel matematyki w Szkole Podstawowej w Chocianowie,
- doradca metodyczny w zakresie matematyki,
- nauczyciel dyplomowany,
- koordynator sieci współpracy i samokształcenia,
- szkolny lider Wspierania Uzdolnień,
- staż pracy w oświacie – 15 lat.

Małgorzata Majewska-Greń:

- mgr filologii polskiej,
- nauczyciel dyplomowany,
- wicedyrektor oraz nauczyciel języka polskiego i wiedzy o kulturze w Zespole Szkół w Polkowicach,
- menedżer oświaty,
- edukator dorosłych,
- doradca metodyczny w POPPPiDM w Polkowicach,
- koordynator sieci współpracy i samokształcenia dyrektorów szkół i przedszkoli,
- odznaczenia – Srebrny Krzyż Zasługi (2005 r.),
- staż pracy w oświacie – 33 lata.

Beata Mazurek:

- mgr pedagogiki na Uniwersytecie Wrocławskim,
- nauczyciel dyplomowany,
- logopeda – Uniwersytet Wrocławski,
- wicedyrektor oraz nauczyciel kształcenia zintegrowanego w Szkole Podstawowej nr 1 w Polkowicach,
- doradca metodyczny od września 2007 roku w zakresie kształcenia zintegrowanego, wychowania przedszkolnego oraz logopedii,
- koordynator sieci współpracy i samokształcenia,
- staż pracy w oświacie – 27 lat.

Dorota Szmidt:

- mgr filologii polskiej na Uniwersytecie Wrocławskim,
- nauczyciel języka polskiego i bibliotekarz w Szkole Podstawowej w Parchowie,
- doradca metodyczny od września 2007 roku w zakresie języka polskiego w szkole podstawowej oraz biblioteki szkolnej,
- szkolny lider Wspierania Uzdolnień,
- nauczyciel dyplomowany,
- koordynator ds. bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej w Parchowie,
- szkolny organizator rozwoju edukacji,
- 25 lat pracy w oświacie.

Wiesław Ksenycz:

- mgr filologii romańskiej,
- specjalista w zakresie języka angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego i włoskiego,
- Międzynarodowy Staż Doskonalenia Zawodowego w Brukseli i Paryżu,
- ekspert komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy,
- egzaminator OKE egzaminu maturalnego z języka francuskiego i egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego,
- nauczyciel dyplomowany,
- nauczyciel języka angielskiego w Gimnazjum nr 2 w Polkowicach,
- konsultant językowy w PODM od września 2010 roku,
- koordynator sieci współpracy i samokształcenia,
- staż pracy w oświacie – 23 lata.

**Biuletyn Powiatowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Polkowicach
redaguje Zespół Doradców Metodycznych PODM,**

ul. Targowa 1 59 – 100 Polkowice tel. 076 746 15 70, fax 076 746 15 71,

podm@polkowice.edu.pl